

Gäller för: Kirurgi-ortopedi-urologimottagning Alingsås, Kirurgi- ortopedi och urologimottagning Kungälv, Kirurgi och ortopedi
Innehållsansvar: Henrik Jonsson, (henjo9), Enhetschef
Granskad av: Henrik Jonsson, (henjo9), Enhetschef
Godkänd av: Joakim Samuelsson, (joasa14), Verksamhetschef

Giltig från: 2024-10-30

Giltig till: 2026-10-30

CUP cancer utan primärtumör

För dessa patienter finns en regional medicinsk riktlinje, ett nationellt vårdprogram och ett standardiserat vårdförlopp enligt nedanstående.

[Tillämpning av Nationellt vårdprogram för cancer utan känd primärtumör, CUP](#)

[Nationellt vårdprogram cancer utan känd primärtumör, CUP](#)

Patienter som utreds för en spridd malignitet utan känt ursprung har ofta ett dåligt kliniskt status.

Tidigt i förloppet måste man därför bedöma i vilken utsträckning patienten är aktuell för eller intresserad av behandling.

Grundutredningen består av:

- Noggrann anamnes.
- Fullständigt kliniskt status
- CT thorax buk
- Biopsi av metastas eller misstänkt primärtumör

Därutöver görs enbart de undersökningar där någon av ovanstående punkter givit en tydlig indikation om att man här kan finna en primärtumör. Undersökningar i övrigt försenar handläggningen och är inte till patientens fördel. Labprover tas enligt rekommendation i vårdprogram och inte som screening.

I varje steg bör patientnyttan med fortsatt utredning beaktas; om sannolikheten att behandling blir aktuell är låg bör man i stället ha brytpunktssamtal. Patienten bör tidigt informeras om prognosen, syftet med utredningen och att man ofta, trots omfattande utredning, inte finner

någon primärtumör.

Patienter som upptäcks inom slutenvården utreds av den klinik där patienten är inlagd.

Patienter som utreds polikliniskt kan göra det via kirurg- och ortopedmottagningen enligt samma princip som ovan.

Onkolog har ingen roll i klinisk utredning, men kan kontaktas för bedömning av om patientens tillstånd är sådant att fortsatt utredning kan leda till någon behandling.

Om man inte har funnit någon primärtumör efter genomförd utredning är patienten en ”äkta CUP”. Om han eller hon fortsatt kan anses aktuell för sjukdomsspecifik behandling remitteras enligt regional medicinsk riktlinje till onkologkliniker med vana att behandla denna grupp.

För de som inte är aktuella för annan behandling än god omvårdnad är handläggningen samma som vid andra maligniteter. Ofta motiverar dock allmäntillståndet kontakt med palliativa teamet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Kirurgi-ortopedi-urologimottagning Alingsås, Kirurgi-ortopedi och urologimottagning Kungälv, Kirurgi och ortopedi

Innehållsansvar: Henrik Jonsson, (henjo9), Enhetschef

Granskad av: Henrik Jonsson, (henjo9), Enhetschef

Godkänd av: Joakim Samuelsson, (joasa14), Verksamhetschef

Dokument-ID: SV9042-122748033-125

Version: 3.0

Giltig från: 2024-10-30

Giltig till: 2026-10-30